

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Jätteenkäsittelyn BAT- päätelmien vaikutukset Itä- Suomessa

Ossi Tukiainen, Pohjois-Savon ELY-keskus

11.2.2019

Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät julkaistiin 17.8.2018

- YSL 80 §: kun komissio on julkaissut päätöksen direktiivilaitoksen pääasiallista toimintaa koskevista päätelmistä, on laitoksen ympäristölupa tarkistettava, jos se ei vastaa päätelmiä.
- Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiä sovelletaan ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13 seuraaviin alakohtiin: 13 d (IED kohta 5.1), 13 e (IED kohta 5.3 a), 13 f (IED kohta 5.3 b), 13 h (IED kohta 5.5) sekä 13 c (IED kohta 6.11)

YSL 13 d, IED 5.1

Vaarallisten jätteiden loppukäsittely tai hyödyntäminen kun kapasiteetti ylittää 10 tonnia päivässä joka sisältää yhden tai useamman seuraavista toiminnoista:

- a) biologinen käsittely;
- b) fysikaalis-kemiallinen käsittely;
- c) yhdistäminen tai sekoittaminen ennen 5.1 ja 5.2 kohdassa lueteltuja muita toimintoja;
- d) uudelleenpakkaaminen ennen 5.1 ja 5.2 kohdassa lueteltuja muita toimintoja;
- e) liuottimien talteenotto tai regenerointi;
- f) muun epäorgaanisen materiaalin kuin metallien tai metalliyhdisteiden kierrätys tai talteenotto;
- g) happojen tai emästen regenerointi;
- h) pilaantumisen torjumiseksi käytettyjen aineiden hyödyntäminen;
- i) katalyyttien ainesosien hyödyntäminen;
- j) öljyn uudelleenjalostaminen tai muu uudelleenkäyttö;
- k) allastaminen.

YSL 13 e, IED kohta 5.3 a)

Muiden jätteiden kuin vaarallisten jätteiden loppukäsittely, kun kapasiteetti ylittää 50 tonnia päivässä, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista toiminnoista ja lukuun ottamatta yhdyskuntajätevesien käsittelystä 21 päivänä toukokuuta 1991 annettuun direktiiviin 91/271/ETY kuuluvia toimintoja:

- i) biologinen käsittely,
- ii) fysikaalis-kemiallinen käsittely,
- iii) jätteen esikäsittely polttoa tai rinnakkaispolttoa varten,
- iv) kuonan ja tuhkan käsittely,
- v) metallijätteen käsittely leikkureilla, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä romuajoneuvot ja niiden osat.

Vaarattoman jätteen hyödyntäminen tai hyödyntämisen ja loppukäsittelyn yhdistelmä, kun kapasiteetti ylittää 75 tonnia päivässä, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista toiminnoista ja lukuun ottamatta direktiiviin 91/271/ETY kuuluvia toimintoja:

- i) biologinen käsittely,
- ii) jätteen esikäsittely polttoa tai rinnakkaispolttoa varten,
- iii) kuonan ja tuhkan käsittely,
- iv) metallijätteen käsittely leikkureilla, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä romuajoneuvot ja niiden osat.

Jos ainoa jätteidenkäsittelytoiminto on anaerobinen käsittely (mädätys), tämän toiminnon kapasiteettia koskeva raja-arvo on 100 tonnia päivässä.

YSL 13 h, IED kohta 5.5

Vaarallisen jätteen, johon 5.4. kohtaa ei sovelleta, väliaikainen varastointi ennen 5.1., 5.2., 5.4. ja 5.6. kohdassa lueteltua toimintoa, kun kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 50 tonnia, lukuun ottamatta väliaikaista varastointia keräilyä aikana paikassa, jossa jäte tuotetaan.

YSL 13 c, IED kohta 6.11

Erillisessä laitoksessa käsiteltävä jätevesi, joka ei kuulu yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun direktiivin 91/271/EY soveltamisalaan ja jonka on päästänyt teollisuuspäästödirektiivin soveltamisalaan kuuluva laitos.

YM:n muistio ”Tulkintoja jätteenkäsittelytoimintojen luokittelusta direktiivilaitoksiksi”, 1.10.2018.

- Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien rakenteessa ja otsikoinnissa on eri ryhmitys kuin teollisuuspäästödirektiivin ja YSL:n mukaisissa laitosluetteloissa.
 - Jätteenkäsittelyn BREF-dokumentti ja siihen kuuluvat BAT-päätelmät on jaoteltu eri jätteenkäsittelytekniikoiden mukaisesti. Samaa käsittelytekniikkaa voidaan käyttää prosessin eri vaiheissa ja erilaisten jätteiden käsittelyyn, oli sitten kyseessä vaarallinen tai muu kuin vaarallinen jäte.
 - teollisuuspäästödirektiivin ja YSL:n laitosluettelot on puolestaan jaoteltu vaarallisen ja muun kuin vaarallisen jätteen käsittelyyn sekä eri jätteen käsittelytoimintoihin jätedirektiivin ja -lain määritelmien mukaisesti.

=> BAT-päätelmiä ja direktiivilaitosluetteloja on tarkasteltava rinnakkain

Tulkintoja....

- tuotantokapasiteetti/käsittelykapasiteetti sekä varastointikapasiteetti hyväksytään laitoksen ympäristöluvassa
- Vuodella tarkoitetaan lähtökohtaisesti kalenterivuotta. Laskennassa käytetään joko toiminnanharjoittajan ilmoitusta laitoksen käyntipäivistä tai keskimääräistä työpäivien määrää, joka voi olla esimerkiksi 250 (viisipäiväinen työviikko arkipyhät vähennettyinä) tai 365
- Jätteenkäsittelytoiminnoissa direktiivilaitosluokitteluun voi vaikuttaa merkittävästi toiminnassa vastaanotettavien jätteiden, niiden käsittelytavan ja kapasiteetin lisäksi myös se, minkälaiseen käsittelyprosessiin jätteet laitokselta toimitetaan.
 - Esim. Lyijyakut ja paristot toimitetaan metallien ja metalliyhdisteiden kierrätykseen => ei lasketa mukaan vaarallisen jätteen varastoinnin kapasiteettia laskettaessa.

Tulkintoja...

- Teollisuuspäästädirektiivin liitteen 1 johdantolauseen mukaan, jos useampaa samaan toimintaan, joka sisältää kapasiteettirajan, lukeutuvaa toimintoa harjoitetaan samassa direktiivilaitoksessa, näiden toimintojen kapasiteetit lasketaan yhteen. Jätteenkäsittelytoiminnan osalta tätä laskelmaa sovelletaan kohdan 13 alakohdissa d, e ja f tarkoitettujen toimintojen tasolla.
- Vastaavasti, jos laitoksella harjoitetaan eri direktiivilaitosluokkiin kuuluvia toimintoja, eri kapasiteetteja ei lasketa yhteen. Samoin, jos laitoksella harjoitetaan myös muuta kuin ko. alakohdan mukaista käsittelytoimintaa, näiden toimintojen kapasiteettia ei oteta huomioon direktiivilaitoksen kapasiteetissa.
 - Esim. Laitos käsittelee biologisesti lietettä 70 tonnia/vrk (kohdan 13 alakohtaan f tarkoitettu toiminto) + vaarallista jätettä 9 tn/vrk (kohdan 13 alakohtaan d tarkoitettu toiminto): toiminnot eivät ylitä ko. IE-luokkien kapasiteettirajoja => ei ole direktiivilaitos

Selkeät tapaukset, joiden pääasiallinen toiminta jokin BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvista ja kapasiteettiraja ylittyy

- Laitokset, joista lähetettiin heti päätelmien julkaisemisen jälkeen toiminnanharjoittajille tiedonanto ja selvityspyyntö:

Pohjois-Savo

- Kuusakoski Oy, Airakselan kierrätyslaitos, Kuopio
- Gasum Oy, Kuopion biokaasulaitos, Kuopio
- Fortum Waste Solutions Oy, Heinälamminrinteen ongelmajäteasema, Kuopio

Etelä-Savo

- MPT-Kuljetus Oy, vaarallisen jätteen varastointi
- Metsä-Sairila Oy, Mikkelin jätekeskus,
- Savonlinnan seudun jätehuolto Oy, Nousialan jäteasema

Pohjois-Karjala

- JL-Terminaali Oy, öljyisten vesien puhdistaminen, Joensuu
- L&T Joensuu, vaarallisten jätteiden varastointi
- Itä-Suomen Murskauskeskus Oy, kyllästetyn puun murskaus ja varastointi, Joensuu
- Ecolan Oy, kuonan ja tuhkan käsittely lannoitteeksi, Liperi

Ongelmallisia tapaukset, joissa pääasiallinen toiminta kaatopaikka.

- Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät eivät koske kaatopaikkatoimintaa => alkuun ajatus, että ei sovelleta lainkaan niihin, joiden pääasiallinen toiminta on kaatopaikka
- YM:n ohje jätteenkäsittelyn (WT) parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien soveltamiseen
5.11.2018:
 - Koska kaatopaikkatoimintaa koskien ei ole BAT-päätelmiä (eikä niitä ole tulossa), luvan tarkistamisen tarpeen arviointi/luvan tarkistaminen jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien julkaisemisen jälkeen, mikäli laitos on jonkin muun jätteenkäsittelytoiminnon perusteella direktiivilaitos.

Muita soveltamisen haasteita

- Menettelyssä tarkistetaan vastaako ympäristölupa päätelmiä
 - Useissa ympäristöluvista on BAT:n piiriin kuuluvia toimintoja, joita ei kuitenkaan ole aloitettu
 - Toiminnanharjoittajan harkinta, tarkistaako luvan päätelmien mukaiseksi vai hakeeko lupaan muutosta toimintojen luvasta poistamiseksi.
- Luvassa usein tietyille jätteenkäsittelymenetelmälle kokonaiskapasiteetti, ei eritelty vaarallisen ja tavanomaisen jätteen määriä
 - Määriä tarkennettava annettavassa selvityksessä

⇒ Itä-Suomen AVI:n ja Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon ELYjen yhteinen neuvottelu BAT-päätelmien soveltamisesta 29.11.2018

- Keskusteltiin yhdessä, millainen toiminta kaatopaikan yhteydessä voi olla sellaista, että se kuuluu päätelmien soveltamisalan piiriin.
- Mietittiin AVI:lle jätettävien lupahakemusten jättämisten porrastamistarvetta => mietittävä tarkemmin, kunhan toiminnanharjoittajien selvitykset on saatu

Jätekukko Oy, Kuopion jätekeskus, Kuopio

- IED-laitos vaarallisen jätteen varastoinnin (5.5) ja kierrätyspolttoaineen valmistuksen (5.3 b) perusteella => selvityspyyntö joulukuussa 2018

Keski-Savon Jätehuolto Oy, Riikinnevan jätelaitos, Leppävirta

- IED-laitos tavanomaisen tai vaarallisen jätteen stabiloinnin (fysikaalis-kemiallinen käsittely) perusteella => selvityspyyntö joulukuussa 2018

Fortum Waste Solutions Oy, Sorsasalon teollisuusjätteen käsittelykeskus, Kuopio

- IED-laitos teollisuuspäästödirektiivin kohtien 5.1, 5.3 a, 5.3 b ja 5.5 perusteella => selvityspyyntö joulukuussa 2018
- 5.1: stabilointi ja kiinteytys, alipainekäsittely, kompostointi
- 5.3 a: stabilointi ja kiinteytys
- 5.3 b: sienikäsittely ja kompostointi, kierrätyspolttoaineen valmistaminen
- 5.5: lupa epäselvä tältä osin.

L&T, Peltomäen pilaantuneiden maiden käsittelykeskus, Iisalmi

- 5.1 ja 5.3a: Pilaantuneiden maiden vastaanotto ja käsittely, kiinteytys
- Toimintaa ei vielä aloitettu

Savaterra Oy, Rantasalmi

- 5.1 ja 5.3 a: Pilaantuneiden maiden puhdistus siirrettävällä lämpökäsittelylaitteistolla

Tilanne auki vielä Puhas Oy:n Kontiosuon jätekeskuksen (Joensuu) ja Biokymppi Oy:n biokaasulaitoksen (Kitee) osalta.

Summa summarum

Itä-Suomessa jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät koskevat 15 – 17 laitosta.

Ympäristöluvan tarkistamis- menettelyn vaiheet

